

DECIZIE

09 august 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Iulia Sîrcu
Judecătorii Ion Druță, Nicolae Craiu
Luiza Gafton, Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către reprezentantul Ecaterinei Brodețcaia, Ludmila Andreeva,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Axeniei Orlova împotriva lui Anatolii Ionțev și Ecaterinei Brodețcaia cu privire la evacuare din apartament fără acordarea altui spațiu locativ și la cererea reconvențională a Ecaterinei Brodețcaia împotriva Axeniei Orlova cu privire la recunoașterea nulității contractului de vânzare-cumpărare a apartamentului,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2005, prin care a fost respins apelul declarat de către reprezentantul Ecaterinei Brodețcaia, Ludmila Andreeva și menținută hotărârea Judecătoriei Buiucani municipiul Chișinău din 25 martie 2005,

c o n s t a t ă:

La data de 15 noiembrie 2004, Axenia Orlova a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Anatolii Ionțev cu privire la evacuare din apartament fără acordarea altui spațiu locativ.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la data de 30 ianuarie 2004, a cumpărat de la Ecaterina Brodețcaia apartamentul nr. 50 din str. Suceava, 110, mun. Chișinău, încheind în acest sens contractul de vânzare-cumpărare, care a fost autentificat notarial.

Menționează că, din motiv că era iarna, pârâtul a rugat-o să-i permită lui și familiei sale să locuiască în apartament până în primăvară, deoarece la moment nu aveau alt spațiu locativ.

Susține că, în primăvara anului 2004, la rugămintea de a elibera apartamentul, pârâtul a refuzat, motivând că nu are surse financiare pentru procurarea altui spațiu locativ și banii primiți pentru apartamentul vândut au fost folosiți la stingerea creditului acordat de SA „Banca de Finanțe și Comerț”.

Consideră că, contractul de vânzare-cumpărare din 30 ianuarie 2004 a fost încheiat în conformitate cu legislația în vigoare.

Solicită evacuarea lui Anatolii Ionțev și a membrilor familiei sale din apartamentul nr. 50 din str. Suceava, 110, mun. Chișinău, fără acordarea altui spațiu locativ.

La data de 02 martie 2015, Axenia Orlova a depus cerere de chemare în judecată suplimentară, prin care a solicitat și evacuarea Ecaterinei Brodețcaia din apartamentul în litigiu fără acordarea altui spațiu locativ.

La rândul său, Ecaterina Brodețcaia a depus cerere reconvențională împotriva Axeniei Orlova cu privire la recunoașterea nulității contractului de vânzare-cumpărare a apartamentului.

În motivarea acțiunii reconvenționale a indicat că, în luna august 2001, întreprinderea „Farcovilar”, unde tatăl său Anatolie Ionțev este cofondator, a primit credit de la SA „Banca Finanțe și Comerț” și a pus în gaj apartamentul nr. 50 din str. Suceava, 110, mun. Chișinău, ce-i aparține cu drept de proprietate.

Menționează că, în legătură cu faptul că, societatea nu putea să ramburseze creditul, a fost nevoită să apeleze prin intermediul ziarului „Makler” la serviciile lui Gheorghe Buga și Vasile Mîță, convenind că ultimii îi acordă suma necesară pentru restituirea creditului, iar pentru garantarea împrumutului să pună în gaj apartamentul.

Susține că, la Biroul notarului Adelina Ursu a fost influențată și nevoită să încheie contractul de vânzare-cumpărare a apartamentului menționat.

Consideră că, Axenia Orlova a profitat de situația de criză, în care ea se afla, astfel, contractul enunțat este fictiv, simulat și încheiat cu scopul de a ascunde un alt act juridic.

Solicită recunoașterea nulității contractului de vânzare-cumpărare a apartamentului încheiat între Ecaterina Brodețcaia și Axenia Orlova la data de 30 ianuarie 2004.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 25 martie 2005 acțiunea inițială a fost admisă și au fost evacuați Anatolii Ionțev, Ludmila Ionțev, Dariana Ionțev și Ecaterina Brodețcaia din apartamentul nr. 50 din str. Suceava, 110, mun. Chișinău. Acțiunea reconvențională a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2005 a fost respins apelul declarat de către reprezentantul Ecaterinei Brodețcaia, Ludmila Andreeva și menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 25 octombrie 2015, reprezentantul Ecaterinei Brodețcaia, Ludmila Andreeva a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și restituirea cauzei spre rejudecare în primă instanță.

În motivarea recursului a indicat că, hotărârile judecătorești sunt ilegale, deoarece concluziile instanțelor judecătorești sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei și au fost aplicate greșit normele de drept material.

Menționează că, instanțele judecătorești n-au ținut cont de faptul că, nici recurenta, nici familia sa nu dispun de alt spațiu locativ decât apartamentul nr. 50 din str. Suceava, 110, mun. Chișinău, iar ea a fost impusă să încheie contractul de vânzare-cumpărare a apartamentului în litigiu pentru ca să fie restituit creditul și ridicat gajul de pe apartament.

La data de 20 decembrie 2005, Oleg Brodețchii a depus cerere de alăturare la recurs, solicitând casarea hotărârilor judecătorești și restituirea cauzei spre rejudecare în primă instanță, din motiv că, este soțul Ecaterinei Brodețcaia și domiciliază împreună în apartamentul în litigiu, astfel, urma să fie atras ca parte pe dosar.

Consideră că, n-a avut posibilitate de a-și apăra drepturile și interesele sale.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 15 februarie 2006 au fost respinse recursul declarat de către reprezentantului Ecaterinei Brodețcaia, Ludmila Andreeva și cererea de alăturare la recurs depusă de către Oleg Brodețchi și menținute decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 08 noiembrie 2006 a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Ecaterina Brodețcaia.

La data de 08 februarie 2017, Ecaterina Brodețcaia a depus cerere de revizuire împotriva deciziei instanței de recurs, solicitând admiterea acesteia, casarea deciziilor instanțelor de recurs și de apel și hotărârii primei instanțe, cu restituirea cauzei spre rejudecare în primă instanță.

Consideră că, decizia instanței de recurs urmează a fi retractată în temeiul art. 449 lit. a) CPC, conform căruia revizuirea se declară în cazul în care s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu pricina care se judecă.

În acest sens, invocă că, decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 septembrie 2015, prin care Vasile Mîță, Valeriu Lelenco și Gheorghe Buga au fost recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 190 alin. (5) și 325 alin. (1) din Codul penal. Totodată, a fost admisă în principiu acțiunea civilă înaintată de Ecaterina Brodețcaia, lăsând ca asupra cuantumului să se expună instanța civilă.

Menționează că, prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 09 noiembrie 2016 au fost declarate ca inadmisibile recursurile ordinare declarate împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 septembrie 2015.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 28 iunie 2017 a fost admisă cererea de revizuire depusă de către Ecaterina Brodețcaia, casată decizia instanței de recurs și reținută cauza pentru rejudecarea recursului în Curtea Supreme de Justiție, în alt complet de judecată.

Prin Legea nr. 155 din 05 iulie 2012 pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă al Republicii Moldova, în vigoare din 30 noiembrie 2012, a fost abrogat art. 401 CPC, care prevedea alăturarea la recurs.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței

de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, Axenia Orlova a solicitat evacuarea lui Anatolii Ionțev și a membrilor familiei sale, precum și a Ecaterinei Brodețcaia din apartamentul nr. 50 din str. Suceava, 110, mun. Chișinău, fără acordarea altui spațiu locativ.

La rândul său, Ecaterina Brodețcaia, înaintând prezenta cerere reconvențională, a solicitat recunoașterea nulității contractului de vânzare-cumpărare a apartamentului încheiat între Ecaterina Brodețcaia și Axenia Orlova la data de 30 ianuarie 2004.

Instanțele judecătorești, fiind investite cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii inițiale, fiind evacuați Anatolii Ionțev, Ludmila Ionțev, Dariana Ionțev și Ecaterina Brodețcaia din apartamentul nr. 50 din str. Suceava, 110, mun. Chișinău și netemeinicii acțiunii reconvenționale.

La materialele dosarului a fost anexată decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 septembrie 2015, prin care Vasile Mîță a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5) și 325 alin. (2) lit. c) din Codul penal și în baza art. 84 alin. (1) din Codul penal, i-a fost stabilită definitiv o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 09 ani și 06 luni, cu executarea acesteia în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice și de a exercita activitate publică pe un termen de 5 ani; Valeriu Lelenco a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) din Codul penal și i-a fost stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 08 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice și de a exercita o activitate publică pe un termen de 05 ani și Gheorghii Buga a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) din Codul penal și i-a fost stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 08 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice și de a exercita o activitate publică pe un termen de 05 ani.

Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 09 noiembrie 2016 au fost declarate inadmisibile recursurile ordinare declarate de către Gheorghii Buga și avocatul Valentina Bădilă în numele inculpaților Vasile Mîță și Valeriu Lelenco împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 septembrie 2015.

Din actele judecătorești menționate rezultă că, în cadrul examinării cauzei penale de învinuire a lui Vasile Mîță, Valeriu Lelenco și Gheorghii Buga s-a constatat că, la data de 30 ianuarie 2004, Vasile Mîță în comun cu Gheorghii Buga, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul garantării de către Ludmila Andreeva a dobânzii în mărime de 25000 dolari SUA, pentru banii împrumutați, invocând că este o tranzacție fictivă, încheiată fără intenția de a produce efecte juridice, au influențat-o să-și determine nepoata, Ecaterina Brodețcaia să încheie fictiv cu Axenia Orlova, concubina lui Vasile Mîță, fără careva consecințe, contract de vânzare-cumpărare a apartamentului nr. 50 din str. Suceava, 110, mun. Chișinău, cu suprafața de 61,4 m. p., la prețul de 250000 lei, viciindu-i consimțământul și însușind dreptul de proprietate asupra

apartamentului evaluat la momentul tranzacției la prețul de 34000 Euro, ceea ce constituia suma de 557940 lei.

Așadar, la încheierea contractului de vânzare-cumpărare din 30 ianuarie 2004, nulitatea căruia se solicită în prezenta cauză, s-a comis o infracțiune constatată prin sentință penală irevocabilă.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) CPC, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Dat fiind faptul că, actele judecătorești enunțate au fost prezentate în instanța de recurs, iar instanța de recurs nu este în drept să le administreze, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și de a trimite cauza spre rejudecare în instanța de apel.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către reprezentantul Ecaterinei Brodețcaia, Ludmila Andreeva.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2005 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Axeniei Orlova împotriva lui Anatolii Ionțev și Ecaterinei Brodețcaia cu privire la evacuare din apartament fără acordarea altui spațiu locativ și la cererea reconvențională a Ecaterinei Brodețcaia împotriva Axeniei Orlova cu privire la recunoașterea nulității contractului de vânzare-cumpărare a apartamentului, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu

Ion Druță

Nicolae Craiu

Luiza Gafton

Mariana Pitic